

Problema 1

Presupunem că ecuația $f(x) = 0$, $f \in C^3(I)$ are o rădăcină simplă α și $f''(\alpha) = 0$ și $f'''(\alpha) \neq 0$. Arătați că în acest caz metoda secantei converge pătratic.

Știind că α este o rădăcină simplă a ecuației, condițiile devin sunt:

1. $f \in C^3(I)$;
2. $f(\alpha) = 0$;
3. $f'(\alpha) \neq 0$;
4. $f''(\alpha) = 0$;
5. $f'''(\alpha) \neq 0$;

Metoda secantei: $x_{k+1} = x_k - f(x_k) \cdot \frac{x_k - x_{k-1}}{f(x_k) - f(x_{k-1})}$. Dorim să demonstrăm faptul că această metodă converge pătratic, ținând cont de condițiile impuse. Altfel spus, vrem să arătăm că eroarea $R_k = x_k - \alpha$ satisface:

$$R_{k+1} = C \cdot R_k \cdot R_{k-1}, C - \text{constanta.}$$

Ne putem folosi de dezvoltarea Taylor în jurul lui α :

$$f(x) = f(\alpha) + \frac{x - \alpha}{1!} \cdot f'(\alpha) + \frac{(x - \alpha)^2}{2!} \cdot f''(\alpha) + \frac{(x - \alpha)^3}{3!} \cdot f'''(\alpha) + O((x - \alpha)^3)$$

$$f(x_k) = \frac{x_k - \alpha}{1!} \cdot f'(\alpha) + \frac{(x_k - \alpha)^3}{3!} \cdot f'''(\alpha) + O((x_k - \alpha)^3) = R_k \cdot f'(\alpha) + R_k^3 \cdot f'''(\alpha) + O(R_k^3)$$

$$f(x_{k-1}) = R_{k-1} \cdot f'(\alpha) + R_{k-1}^3 \cdot f'''(\alpha) + O(R_{k-1}^3)$$

Astfel, iteratia devine:

$$\begin{aligned} x_{k+1} &= x_k - \left(R_k \cdot f'(\alpha) + R_k^3 \cdot f'''(\alpha) + O(R_k^3) \right) \cdot \frac{R_k - R_{k-1}}{\left(R_k \cdot f'(\alpha) + R_k^3 \cdot f'''(\alpha) + O(R_k^3) \right) - \left(R_{k-1} \cdot f'(\alpha) + R_{k-1}^3 \cdot f'''(\alpha) + O(R_{k-1}^3) \right)} \\ x_{k+1} &= x_k - \frac{R_k^2 \cdot f'(\alpha) + R_k^4 \cdot f'''(\alpha) + O(R_k^4) - R_k R_{k-1} \cdot f'(\alpha) - R_k^3 R_{k-1} \cdot f'''(\alpha) - O(R_k^3 \cdot R_{k-1})}{\left(R_k \cdot f'(\alpha) + R_k^3 \cdot f'''(\alpha) + O(R_k^3) \right) - \left(R_{k-1} \cdot f'(\alpha) + R_{k-1}^3 \cdot f'''(\alpha) + O(R_{k-1}^3) \right)} \\ x_{k+1} &= x_k - \frac{f'(\alpha) \cdot R_k \cdot (R_k - R_{k-1}) + O(R_k^3 R_{k-1})}{f'(\alpha)(R_k - R_{k-1})(1 + O(R_k^2) + O(R_{k-1}^2))} \end{aligned}$$

Putem obtine astfel eroarea:

$$\begin{aligned} x_{k+1} - \alpha &= R_{k+1} = R_k - \frac{f'(\alpha) R_k (R_k - R_{k-1}) + O(R_k^3 R_{k-1})}{f'(\alpha)(R_k - R_{k-1})(1 + O(R_k^2) + O(R_{k-1}^2))} = \\ &= R_k - R_k (1 + O(R_k^2 + O(R_{k-1}^2))) = C \cdot R_k R_{k-1} + O(R_k R_{k-1}) \end{aligned}$$

Rezulta astfel ca:

$R_{k+1} = C \cdot R_k R_{k-1} + O(R_k R_{k-1})$, ceea ce inseamna ca metoda secantei converge patratric avand acea lista de conditii.

Problema 2

Consideram formula de cuadratura Gauss-Cebisev #1:

$$\int_{-1}^1 \frac{f(t)}{\sqrt{1-t^2}} dt = \sum_{k=1}^n \frac{\pi}{n} f(t_k) + R(f)$$

a) Demonstrati ca polinoamele Cebisev#1 verifica relatia de ortogonalitate discreta

$$(T_k, T_l) = \begin{cases} 0 & k \neq l \\ n+1 & k = l = 0 \\ \frac{n+1}{2} & k = l \neq 0 \end{cases}$$

unde produsul scalar este dat de

$$(u, v) = \sum_{i=0}^n u(x_i) v(x_i)$$

iar x_k sunt radacinile polinomului T_{n+1} .

Radacinile polinomului T_{n+1} sunt $x_i = \cos\left(\frac{2i+1}{2(n+1)}\pi\right), i = 0, 1, \dots, n$

Ne putem folosi astfel de forma trigonometrica a polinoamelor Cebîşev#1, relatia de ortogonalitate devenind:

$$(T_k, T_l) = \sum_{i=0}^n \cos(k \cdot x_i) \cdot \cos(l \cdot x_i).$$

Stim ca $\cos(a) \cdot \cos(b) = \frac{1}{2}[\cos(a+b) + \cos(a-b)]$, de unde rezulta ca:

$$\cos(k \cdot x_i) \cdot \cos(l \cdot x_i) = \frac{1}{2}[\cos((k+l) \cdot x_i) + \cos((k-l) \cdot x_i)]$$

$$\sum_{i=0}^n \cos\left(m \cdot \frac{2i+1}{2n+2}\pi\right) = \begin{cases} 0 & m \neq 0 \\ n+1 & m = 0 \end{cases}$$

$$k \neq l \Rightarrow k+l \neq 0 \text{ si } k-l \neq 0 \Rightarrow (T_k, T_l) = 0$$

$$k = l = 0 \Rightarrow (T_0, T_0) = \sum_{i=0}^n n+1$$

$$k = l \neq 0 \Rightarrow k-l = 0 \text{ si } k+l = 2k \neq 0 \Rightarrow (T_k, T_k) = \frac{n+1}{2}$$

Rezulta astfel ca polinoamele Cebîșev#1 verifica relația de ortogonalitate discretă.

b) Se consideră aproximanta discretă în sensul celor mai mici

pătrate $f(x) \approx \phi(x) = \frac{c_0}{2} T_0(x) + \sum_{k=0}^n c_k T_k$, **relativa la sistemul ortogonal**
 $(T_k)_{k=0, \dots, n}$ si produsul scalar de la punctul a). Arătați că

$$c_j = \frac{2}{n+1} \sum_{k=0}^n f(x_k) T_j(x_k)$$

În sensul celor mai mici pătrate, pentru $j = 0, 1, \dots, n$ avem condiția:

$$(f - \phi, T_j) = 0$$

$$j = 0 : \sum_{i=0}^n \left(f(x_i) - \frac{c_0}{2} T_0(x_i), T_0(x_i) \right) = 0 \Rightarrow \sum_{i=0}^n f(x_i) = \frac{c_0}{2} (T_0, T_0) = \frac{c_0}{2} (n+1) \Rightarrow c_0 = \frac{2}{n+1} \sum_{i=0}^n f(x_i)$$

$$j \geq 1 : \sum_{i=0}^n (f(x_i) - c_j T_j(x_i), T_j(x_i)) = 0 \Rightarrow \sum_{i=0}^n f(x_i) T_j(x_i) = c_j (T_j, T_j) = c_j \frac{n+1}{2} \Rightarrow c_j = \frac{2}{n+1} \sum_{i=0}^n f(x_i) T_j(x_i)$$

Rezulta astfel ca: $c_j = \frac{2}{n+1} \sum_{i=0}^n f(x_i) T_j(x_i), j = 0, 1, \dots, n$

c) Calculați $\int_{-1}^1 T_k(x) dx$

$$T_k = \cos(k \cdot \arccos x), x \in [-1, 1]$$

Prin schimbare de variabila:

$$x = \cos(\tau), \tau = \arccos(x), \tau \in [0, \pi]$$

$$dx = -\sin(\tau) d\tau$$

Rezulta astfel:

$$\int_{-1}^1 T_k(x) dx = \int_0^\pi \cos(k\tau) (-\sin(\tau)) d\tau = \int_0^\pi \cos(k\tau) \sin(\tau) d\tau$$

$$\cos(k\tau) \sin(\tau) = \frac{1}{2} [\sin((k+1)\tau) - \sin((k-1)\tau)]$$

$$\Rightarrow \int_0^\pi \cos(k\tau) \sin(\tau) d\tau = \frac{1}{2} \int_0^\pi \sin((k+1)\tau) d\tau - \frac{1}{2} \int_0^\pi \sin((k-1)\tau) d\tau$$

Știm de altfel că

$$\int_0^\pi \sin(m\tau) d\tau = \left[-\frac{1}{m} \cos(m\tau) \right]_0^\pi = -\frac{1}{m} (\cos(m\pi) - \cos(0)) = -\frac{1}{m} ((-1)^m - 1) = \begin{cases} 0 & m - \text{par} \\ \frac{2}{m} & m - \text{impar} \end{cases}$$

$$k - \text{par} \Rightarrow k \pm 1 - \text{impar} \Rightarrow \int_0^\pi \sin((k+1)\tau) d\tau = \frac{2}{k+1}, \int_0^\pi \sin((k-1)\tau) d\tau = \frac{2}{k-1}$$

$$k - \text{impar} \Rightarrow k \pm 1 - \text{par} \Rightarrow \int_0^\pi \sin((k+1)\tau) d\tau = \int_0^\pi \sin((k-1)\tau) d\tau = 0$$

$$\Rightarrow \int_{-1}^1 T_k(x) dx = \begin{cases} \frac{2}{1-k^2} & k - \text{par} \\ 0 & k - \text{impar} \end{cases}$$

d) Integrând termen cu termen aproximația de la punctul (b) și folosind rezultatul de la (c) stabiliți formula de cuadratură

$$\int_{-1}^1 f(x) dx \approx \sum_{k=0, \text{par}} \frac{2c_k}{1-k^2}$$

Folosind proprietatea de liniaritate a integralei:

$$\int_{-1}^1 f(x) dx \approx \int_{-1}^1 \phi(x) dx = \int_{-1}^1 \frac{c_0}{2} T_0(x) dx + \sum_{k=1}^n c_k \cdot \int_{-1}^1 T_k(x) dx$$

$$\text{Stim ca } \int_{-1}^1 T_k(x) dx = \begin{cases} \frac{2}{1-k^2} & k - \text{par} \\ 0 & k - \text{impar} \end{cases}, \text{ rezulta astfel:}$$

$$\int_{-1}^1 \phi(x) dx = \frac{c_0}{2} \cdot \frac{2}{1-0^2} + \sum_{k=2, \text{par}}^n c_k \cdot \frac{2}{1-k^2} = c_0 + \sum_{k=2, \text{par}}^n \frac{2c_k}{1-k^2} = \sum_{k=0, \text{par}}^n \frac{2c_k}{1-k^2}$$

$$\text{Rezulta astfel ca: } \int_{-1}^1 f(x) dx \approx \sum_{k=0, \text{par}} \frac{2c_k}{1-k^2}$$

e) Implementați metoda de la punctul (d) în MATLAB (pentru o precizie dată)

și calculați $\int_{-1}^1 e^x \cos(x^2) dx$.

```
f = @(x) exp(x) .* sin (x .^ 2);
result = cheb_quad(f);

fprintf("Result: %.16e\n", result);
```

Result: 2.0681711476113787e+00

```
function result = cheb_quad(f, tol, n_nodes)
    %% CHEB_QUAD - computes the quadrature using the above formula
```

```

%
% Inputs:
%
% f          - function handle;
% tol        - acceptable tolerance;
% n_nodes    - the number of nodes
%
% Outputs:
%
% result     - computed quadrature
% iter       - the number of iterations until convergence is achieved
%
if nargin < 2
    tol = 1e-6;
end
if nargin < 3
    n_nodes = 10;
end

prev = 0;
while true
    x = cos((2 * (0:n_nodes) + 1) * pi / (2*n_nodes + 2));
    T = zeros(n_nodes+1, n_nodes+1);
    T(:, 1) = 1;
    T(:, 2) = x';

    for k = 2:n_nodes
        T(:, k+1) = 2 * x' .* T(:, k) - T(:, k-1);
    end

    fx = f(x)';
    cj = zeros(n_nodes+1, 1);
    for j = 0:n_nodes
        cj(j+1) = (2 / (n_nodes+1)) * sum(fx .* T(:, j+1));
    end

    result = 0;
    for k = 0:2:n_nodes
        result = result + (2 * cj(k+1)) / (1 - k^2);
    end

    if abs(result - prev) < tol
        return;
    end

    prev = result;
    n_nodes = n_nodes * 2;
end
end

```